

Nota de fundamentare

Secțiunea 1: Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea măsurilor privind nivelul de siguranță și securitate în funcționare a Sistemului Electroenergetic Național, precum și măsurile în legătură cu realizarea stocurilor de siguranță ale Sistemului Electroenergetic Național în ceea ce privește combustibilii și volumul de apă din lacurile de acumulare pentru perioada 1 noiembrie 2022 – 31 martie 2023

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare, aplicarea prevederilor art. 6, lit. a), e) și o).

2.2 Descrierea situației actuale

Având în vedere că încă există un nivel ridicat de incertitudine privind evoluția pandemiei de coronavirus și efectele acesteia asupra situației economice din țara noastră și ținând cont de îngrijorările tot mai mari cu privire la amploarea impactului social și economic negativ pe care îl generează războiul din Ucraina, dată fiind importanța sectorului energetic în economia națională și în asigurarea funcționării sigure și stabile a Sistemului Electroenergetic Național (SEN) în mod permanent, în orice condiții și situații existente, pentru perioada de iarnă, în principal, este necesară întocmirea unor prognoze cu privire la evoluția cererii și producției de energie, a perspectivelor de aprovizionare cu energie pentru toate domeniile de activitate, precum și corelarea acestora cu posibilitățile de acoperire a cerințelor, avându-se permanent în vedere dezvoltarea durabilă a sectorului energetic.

Realizarea prognozelor și analiza perspectivelor de aprovizionare cu energie pentru toate domeniile de activitate, precum și corelarea acestora cu posibilitățile de acoperire a cerințelor au ținut cont de prevederile *Directivei 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE* – în curs de implementare, ale *Regulamentului 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului privind piața internă de energie electrică și de necesitatea de protecție a informațiilor sensibile din punct de vedere comercial puse la dispoziție de operatorii economici din sectorul energetic.*

2.3 Schimbări preconizate

Obiectivele principale ale prezentului proiect de act normativ sunt evaluarea consumului de energie electrică al țării, în perioada sezonului friguros, respectiv 1 noiembrie 2022 – 31 martie 2023, pentru satisfacerea acestuia la parametri de calitate și siguranță în alimentare în condițiile funcționării sigure și stabile a SEN, stabilirea resurselor energetice necesare, precum și evaluarea resurselor financiare aferente.

În vederea monitorizării funcționării SEN și a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale (SNTGN) în perioada 1 noiembrie 2022 – 31 martie 2023, prin prezentul proiect de act normativ se propune constituirea Comandamentului energetic de iarnă, cu rolul de a identifica situațiile de disfuncționalitate ce pot apărea în sectorul de energie și de gaze naturale și de a lua măsurile operative necesare, altele decât cele administrative, privind nivelul de siguranță și securitate în funcționare a SEN și a SNTGN. Ori de câte ori situația o va impune, Comandamentul energetic de

iarnă va informa Guvernul asupra măsurilor operative, precum și cu privire la problemele ce nu pot fi soluționate în cadrul Comandamentului. Componenta nominală a Comandamentului energetic de iarnă se va stabili prin ordin al ministrului energiei și va fi compus din reprezentanți ai instituțiilor și autorităților statului competente în domeniul energiei, precum și ai operatorilor economici din sectorul energiei electrice și al gazelor naturale, potrivit anexei nr. 1 la prezenta hotărâre.

În analiza estimativă, care este parte integrantă a prezentului proiect de act normativ, pentru asigurarea funcționării SEN în condiții normale, în cadrul balanței de energie electrică au fost incluși, pe lângă producătorii de energie electrică, toți producătorii de energie electrică și termică în cogenerare cu unități dispecerizabile și o parte dintre producătorii relevanți de energie electrică și termică în cogenerare aferente unităților administrativ teritoriale, de la care s-au obținut date.

Estimarea privind producția de energie electrică a țării pentru perioada 1 noiembrie 2022 – 31 martie 2023, inclusiv a cantităților de combustibili și apă necesare pentru realizarea acesteia, a avut la bază cantitățile prognozate a fi realizate de producătorii de energie electrică și de producătorii de energie electrică și termică în cogenerare, evaluate de aceștia în baza contractelor pe care le au în derulare și/sau pe care preconizează că le vor încheia pe piețele de energie electrică, precum și în baza prevederilor bugetelor proprii de venituri și cheltuieli și a situațiilor economico-financiare ale operatorilor economici. Informațiile cuprinse în prezentul document au fost comunicate de către toți producătorii / operatorii economici, inclusiv cei aflați în procedură de insolvență.

Analiza estimativă a fost întocmită pe baza evoluției consumului realizat în anii anteriori, precum și a prognozei realizate de Dispecerul Energetic Național (DEN), avându-se în vedere asigurarea dimensionării corespunzătoare și, în același timp necesară, a stocurilor de combustibili și a volumelor de apă în marile lacuri de acumulare la data de 1 noiembrie 2022.

Pentru estimarea consumului brut de energie electrică al țării aferent perioadei 1 noiembrie 2022 – 31 martie 2023, ținând cont de faptul că există, în continuare, un nivel ridicat de incertitudine privind evoluția economică cauzată de prețul energiei electrice și al gazelor naturale din țara și din Europa, precum și privind prognozele meteorologice cu orizont mediu și mare de timp, Dispecerul Energetic Național a prognozat un scenariu care ia în considerare o corecție pe baza influenței temperaturilor medii lunare.

Pentru estimarea consumului brut de energie electrică al țării aferent perioadei 1 noiembrie 2022 – 31 martie 2023, DEN a considerat un scenariu acoperitor, cu temperaturi în jurul mediilor lunare multianuale. Totodată, s-a ținut cont de scăderea consumului brut de energie electrică din prima jumătate a acestui an, de cca. 5 % față de aceeași perioadă a anului precedent, în același timp au fost luate în considerare și disfuncționalitățile inerente din rețeaua de termoficare a municipiului București și a altor orașe, care vor conduce la utilizarea surselor de încălzire pe bază de energie electrică, ceea ce se va reflecta într-o creștere a consumului de energie electrică. În aceste condiții, consumul intern brut prognozat de DEN este în medie cu cca. 0,7 % mai mic decât cel înregistrat în perioada 01.11.2021 – 31.03.2022. Pentru aceeași perioadă, respectiv noiembrie 2022 – martie 2023, Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP) a prognozat un consum mediu cu 1,2 % mai mic decât valorile înregistrate în perioada similară a anului precedent.

Stabilirea volumelor de apă în marile lacuri de acumulare pentru perioada noiembrie 2022 – martie 2023 s-a bazat pe prognoza meteorologică elaborată de Administrația Națională de Meteorologie și pe cea hidrologică realizată de Institutul Național de Hidrologie și Gospodărirea Apelor. De menționat este faptul că estimările meteorologice și hidrologice sezoniere au un grad relativ redus de realizare, fapt ce imprimă o anumită incertitudine în evoluția lunară a stocurilor de apă brută din principalele acumulări energetice. În conformitate cu prevederile legale în domeniu, situația volumelor de apă din principalele acumulări se va actualiza prin programele lunare de exploatare și/sau reactualizate în cazul producerii unor modificări majore ale regimului hidrologic, în scopul satisfacerii cu prioritate a cerințelor de apă pentru populație și a altor cerințe social – economice esențiale.

Având în vedere cele de mai sus, a fost elaborată analiza estimativă privind funcționarea SEN în perioada 1 noiembrie 2022 – 31 martie 2023, potrivit Anexei nr. 2 la prezentul proiect de act normativ.

În perioada de iarnă, pot avea loc disfuncționalități în rețeaua de transport gaze naturale, respectiv scăderea presiunii gazelor naturale în rețeaua de transport, fie din cauza creșterii consumului casnic de gaze naturale pe fondul temperaturilor scăzute, fie din lipsa unor cantități suficiente a gazelor din import, situație care poate conduce la reducerea producției de energie electrică în termocentralele cu funcționare pe gaze naturale. În aceste condiții, se impune colaborarea cât mai stransă a celor doi operatori de transport și sistem în vederea funcționării echilibrate a SEN și SNTGN, în conformitate cu prevederile Codurilor de rețea aferente celor două sisteme.

2.4 Alte informații *)

Analizând valorile estimative lunare și având în vedere evoluția producției interne de energie electrică din iarna anterioară și până în prezent, se constată că balanța producție – consum se va închide, în toate lunile de iarnă, pe un sold de import de energie.

Având în vedere prevederile *Directivei 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE și ale Regulamentului 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului privind piața internă de energie electrică* care subliniază dreptul întreprinderilor producătoare de energie electrică, al întreprinderilor de stocare a energiei și al întreprinderilor furnizoare de energie electrică de a intra și/sau ieși din piață pe baza evaluării efectuate de întreprinderile respective cu privire la viabilitatea economică și financiară a operațiunilor lor, precum și necesitatea de protecție a informațiilor sensibile din punct de vedere comercial puse la dispoziție de operatorii economici din sectorul energetic, marea majoritate a acestora fiind producători unicombustibili, analiza estimativă privind funcționarea SEN în perioada 1 noiembrie 2022 – 31 martie 2023 nu se publică și se difuzează numai persoanelor interesate.

De asemenea, în contextul implementării prevederilor reglementărilor europene, respectiv a codurilor de rețea și a *Regulamentului (UE) nr. 943/2019 privind piața internă de energie electrică*, începând din data de 01.09.2020 se aplică noile principii și reguli privind funcționarea pieței de echilibrare și a piețelor aferente rezervelor de sistem (serviciilor tehnologice de sistem), în conformitate cu legislația secundară care transpune în practică prevederile reglementelor europene (*Ordinul ANRE nr. 61/2020 pentru aprobarea Regulamentului de programare a unităților de producție dispecerizabile, a consumatorilor dispecerizabili și a instalațiilor de stocare dispecerizabile, a Regulamentului de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare și a Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea*). Aceste modificări – cu precădere cele prin care se elimină obligativitatea participării/ofertării pe piața de echilibrare și a utilizării obligatorii în oferta de echilibrare numai a rezervelor contractate pe piața serviciilor tehnologice de sistem cât și eliminarea limitelor de preț pentru ofertele pe piața de echilibrare – vor avea cu certitudine un impact asupra modului în care se asigură echilibrarea SEN și, mai ales, în care se asigură rezervele reale de echilibrare, impact care nu a putut fi evaluat din punct de vedere practic și care, în consecință, trebuie avut în vedere în evaluarea adecvantei pentru perioada de iarnă, în sensul asigurării unui nivel de disponibilitate acoperitor față de scenariile evaluate.

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ.

3.2 Impactul macroeconomic.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat.

Prezentul act normativ nu creează distorsiuni ale mecanismelor concurențiale existente și nu instituie vreun tratament anticoncurențial pe piața de energie, măsurile de siguranță impuse fiind determinate în mod obiectiv de circumstanțe independente de voința vreunui participant la piață și au un caracter limitat.

3.4 Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu afectează dezvoltarea mediului de afaceri pe piața de energie electrică din România.

3.5 Impactul asupra sarcinilor administrative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5 Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7 Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.*)**

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						

bunuri și servicii						
b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-					
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-					
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-					
4.7 Alte informații Nu este cazul.						
Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate						

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.6 Alte informații Nu au fost identificate
Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Nu este cazul.
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate. Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale În procesul de elaborare a actului normativ au fost consultați toți operatorii economici implicați, autoritățile și instituțiile competente.
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ: se solicită de către Secretariatul General al Guvernului b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social – proiectul de act normativ nu este supus avizului Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței - proiectul de act normativ este supus avizului acestuia. e) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ urmează să fie avizat de către Consiliul Legislativ.
6.6. Alte informații. Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ Au fost îndeplinite procedurile de transparență decizională instituite prin Legea nr.52/2003 cu modificările și completările ulterioare, proiectul de act normativ fiind publicat pe pagina web a Ministerului Energiei.
7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice. Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
7.2 Alte informații Nu este cazul
Secțiunea a 8-a: Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ
În termen de 15 zile de la aprobarea prezentului act normativ, ministrul energiei va aproba, prin Ordin, componența nominală a Comandamentului energetic de iarnă.
8.2 Alte informații
Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, în temeiul prevederilor art. nr. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 6, lit. o) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, s-a elaborat alăturatul proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea măsurilor privind nivelul de siguranță și securitate în funcționare a Sistemului Electroenergetic Național, precum și măsurile în legătură cu realizarea stocurilor de siguranță ale Sistemului Electroenergetic Național în ceea ce privește combustibilii și volumul de apă din lacurile de acumulare pentru perioada 1 noiembrie 2022– 31 martie 2023, pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm să-l aprobați.

MINISTRUL ENERGIEI,
interimar

Virgil - Daniel POPESCU

MINISTRUL
DEZVOLTĂRII,
LUCRĂRILOR PUBLICE,
ȘI ADMINISTRAȚIEI,
interimar

Attila - Zoltán CSEKE

Avizat favorabil,

MINISTRUL MEDIULUI,
APELOR ȘI
PĂDURILOR, interimar

Barna TÁNCZOS

MINISTRUL JUSTIȚIEI,
interimar

Lucian Nicolae BODE

